

Xã luận của báo Libération nhận định rằng, nếu có sự can thiệp của quốc tế mà tôi chỉ nhận (20/3) thành phố Benghazi và hàng triệu người dân đã tránh được một cuộc thảm sát trong gang tấc.

□

Những lý do dẫn đến cuộc can thiệp quân sự vào Libya

**Phi công của không quân Anh ngày 21/03/2011.
Reuters/Andrew Winning**

Sau khi Liên Hiệp Quốc thông qua nghị quyết cho phép sự dùng vũ lực quân sự chống Libya, từ chiều ngày 19/03/2011, liên quân quốc tế gồm Hoa Kỳ, Pháp và Anh đã bắt đầu một các cuộc tấn công nhằm vào lực lượng của đại tá Kadhafi. Thời sự Libya trở nên nóng bỏng hơn so với thời điểm đầu tiên và hút nhân sự Nhật Bản. Các báo thì nhau khai thác mọi khía cạnh của cuộc can thiệp.

Khung cảnh chiến tranh thực sự với khói lửa bom đạn mờ mịt, chiến đấu của không quân trên bầu trời... Đó là những hình ảnh có thể thấy trên hầu khắp trang nhật các báo ra hôm nay tại Pháp.

Nhật báo kinh tế Les echos chỉ ý tưởng của "Kadhafi đối lập đầu tiên của phương Tây", còn Le Figaro thì chỉ ý tưởng của "Bây đang khép lên Kadhafi", trong khi đó báo L'humanité gọi đây là "cuộc chiến tranh không mang tên". Libération chỉ ý tưởng của báo trích lời một người nói ở đây tại Benghazi nói: "Kadhafi đã tính chuyển tiến hành một cuộc tàn sát".

Vậy thì đâu là lý do cho cuộc can thiệp quân sự của phe đồng Tây chống Libya? Câu hỏi này được La Croix đem ra mổ xẻ với hàng trăm “Libya, những lý do can thiệp”.

Xã luận của La Croix nhận định, sau nhiều tuần lễ đồng loạt thông tin ngoại giao, một liên quân quốc tế đã hình thành để hỗ trợ những người nổi dậy chống chính quyền Libya. Theo La Croix, có thể nói một cách đơn giản là tiến công quân sự của phe đồng Tây nhằm chặn cuộc tiến công của quân đội Kadhafi đang tiến về phía đông, giành lấy những thành phố do quân nổi dậy chiếm.

Xã luận báo La Croix đặt câu hỏi liệu người ta có thể gọi sự can thiệp của liên quân vào Libya là một cuộc “chiến tranh chính nghĩa” được không? Trước tiên tờ báo công giáo khẳng định rằng “thực ra mà nói thì không bao giờ có chiến tranh chính nghĩa. Chiến tranh chỉ bao giờ là một tin mừng, vì nó mang đến đau khổ và chết chóc. Tuy nhiên, nó có thể chính đáng với một đạo lý”.

Theo La Croix chiến dịch quân sự của phe đồng Tây có mục đích làm chậm hành động dùng vũ lực đàn áp cuộc nổi dậy của người dân Libya chống lại chế độ của đại tá Kadhafi, bùng lên từ hôm 15 tháng hai vừa qua. Các cuộc tiến công được bắt đầu từ hôm thứ bảy 19/3 bằng đòn không kích của Pháp phá hủy căn cứ tên lửa và tàu ngầm của quân Anh và Mỹ. Tiếp theo chiến dịch được mở rộng thêm bằng các cuộc ném bom nhằm vào thủ đô Tripoli. Hai mục tiêu được lựa chọn của các cuộc tiến công này là: Hệ thống phòng không của Libya; các chiến xa của quân đội Kadhafi trên đường tiến công vào thành phố của phe nổi dậy.

Giai đoạn tiếp theo là tiến công vào các sở hữu của, phá hủy khả năng kháng cự của quân chính phủ. Với mục tiêu tiến công nhằm vào liên quân, La Croix khẳng định “cuộc đồng quốc tế đang tiến hành đoàn kết với “mùa xuân Ả Rập”. Theo tờ báo thì lãnh đạo các tài Libya đã trở thành biểu tượng của sự áp bức các dân tộc Ả Rập. Các nước phe đồng Tây đang muốn chống lại “hỗ trợ và những giá trị của mùa xuân Ả Rập”. Tổng thống Pháp Nicolas Sarkozy tuyên bố hôm thứ bảy vừa rồi: “Các dân tộc Ả Rập đã lựa chọn tự giải phóng cho mình khỏi sự trôi buồm quá lâu nay”.

Cuộc cách mạng này đã tạo ra một hy vọng to lớn trong tâm của những người muốn chia sẻ những giá trị dân chủ và nhân quyền. Những người không phải không có nguy hiểm. Trong những khó khăn và thách thức mà các dân tộc Ả Rập đang gặp phải thì họ phải cần đến sự giúp đỡ của chúng ta. Đó là nghĩa vụ của chúng ta”.

Trong khi đó, báo Libération cũng khẳng định sự cần thiết phải có sự can thiệp của quốc tế vào Libya : “điểm mấu chốt cho Kadhafi sát hại dân mình, tức là gọi một thông điệp tại hội đồng các nhà đầu tư tài trong khu vực rằng họ được báo động không bỏ trống phút, giờ lúc mà các dân tộc Ả Rập đang hứng chịu khí thế đấu tranh vì tự do. Trái lại, cuộc can thiệp này đặt các chế độ toàn trị dưới một sự ép, thúc đẩy họ phải cải cách, giống như Vua Mohammed VI đã làm ở Maroc”. Xã luận của báo Libération nhận định rằng, nếu có sự can thiệp của quốc tế mà tại chỗ nhất (20/3) thành phố Benghazi và hàng triệu người dân đã tránh được một cuộc thảm sát trong gang tấc.

Pháp đi đầu trong chiến dịch can thiệp

Libération cho biết 17h 45 các máy bay Rafal và Mirage của không quân Pháp bắt đầu tấn công vào các căn cứ của quân đội Libya. Rất nhanh sau đó quân đội Mỹ và Anh đã tham chiến nhằm vào các mục tiêu là hệ thống phòng không của Kadhafi đặt dọc bờ biển.

Ai chỉ huy chiến dịch? Theo Libération, quân Mỹ giữ vai trò lãnh đạo. Trước khi màn chiến dịch, hôm thứ sáu Paris khẳng định muốn cùng cùng phối hợp với Pháp và Anh. Nhưng cuối cùng thì chiến dịch can thiệp quân sự vào Libya đã được đưa hành chính tiếp tục hành dinh căn cứ quân sự Mỹ tại Stuttgart (Đức). Ngoài ra còn có khoảng hơn một chục quan liên lạc của châu Âu và Canada có mặt trên chiến hạm Mỹ tại Địa Trung Hải để điều phối các cuộc tấn công và thiết lập vùng cấm bay. Hôm qua Hoa Kỳ cho biết đã tính sẵn mau chóng trao lại quyền chỉ huy và điều phối các chiến dịch quân sự cho liên quân. Nếu như đơn vị liên quân tham chiến chủ gồm ba nước Anh, Pháp, Mỹ thì nhiều nước khác đã tỏ ý muốn nhanh chóng tham gia vào chiến dịch của liên quân. Hôm qua các nước Ý, Bồ, và Đan Mạch cho biết họ sẵn sàng dành các chiến đấu của họ để liên quân. Paris cũng cho biết là Qatar cũng sẵn lòng rút 4 máy bay chiến đấu tham gia chiến dịch. Các tiêu vũ khí cũng như cũng hứa sẽ hỗ trợ liên quân.

Cuộc “can thiệp quân sự có giới hạn” sẽ còn tiếp diễn đến đâu ?

Theo Libération, sau làn sóng tấn công đầu tiên nhằm vào hệ thống phòng không và căn cứ xa xôi giáp với căn cứ của những người nổi dậy, hôm nay liên quân tiếp tục tấn công vào các căn cứ của quân đội Libya. Hiện tại liên quân vẫn tiếp tục tăng cường hỏa lực trong những giờ tối. Tàu sân bay của Pháp Charles de Gaulle kèm theo ba tàu hộ tống và một tàu ngầm nguyên tử là ai tấn công, ngày hôm qua đã xuất phát từ cảng Toulon đến vùng chiến sự trong 48

giữ tại. Hai chiếc chiếc tàu chiến và tàu ngầm khác, trong đó có 11 chiếc của Mỹ hiện đã nằm trên biển Libya.

Như vậy là cuộc chiến vẫn còn kéo dài và trở nên phức tạp hơn và thiệt hại về người chết vẫn không tránh khỏi trong cuộc can thiệp này. Theo Le Figaro: “cuộc chiến tranh này chỉ có thể được sắp xếp hoàn toàn khi giành chiến thắng. Một chiến dịch không quân không thể để kiểm soát mặt lãnh thổ rừng biển gần ba lần nước Pháp. Le Figaro nhận thấy, để tránh không bị sa lầy nguy cơ chia cắt đất nước Libya thì lực lượng quân đội phải tiếp tục giúp mang đến cho họ một chiếc và tiếp tục hiện phần công việc tại thời điểm tiếp mặt cho mọi Tripoli. Nhưng người dân đang có được sự hỗ trợ rất. Phần còn lại là hy vọng họ có khả năng làm được điều đó hay không.”

Thiên tai Nhật Bản, lại thêm tai họa cứu trợ nhân đạo

Tình hình đau khổ của người dân Libya không làm khuếch đại những diễn biến tại họa của người dân Nhật. Nước Nhật vẫn chưa thoát ra khỏi nỗi kinh hoàng của trận động đất và sóng thần từ hôm 11/3. Các báo hôm nay vẫn tiếp tục theo dõi diễn biến tiếp theo ngày của chiến dịch khắc phục hậu quả thiên tai tại Nhật Bản.

Cuộc chạy đua với thời gian vẫn tiếp tục xung quanh trung tâm diễn biến thảm họa Fukushima. Sau một tuần hành động cấp tốc trong hơn một tuần, việc làm nguội các lò phản ứng và các bể chứa thanh nhiên liệu hạt nhân của nhà máy Fukushima vẫn là ưu tiên hàng đầu. La Croix cho biết vẫn chưa kiểm soát được trung tâm Fukushima. Các nguy cơ nhiễm phóng xạ xung quanh khu vực nhà máy diễn biến tăng lên từng giờ. Các chuyên gia về an toàn hạt nhân nhận thấy tình hình tiếp tục vẫn rất nghiêm trọng và bất ổn. Các phóng viên tin do công ty Tepco và chính phủ Nhật triển khai vẫn chưa dứt được kết quả tức là báo động các lò phản ứng có thể bùng nổ và lâu dài.

Theo Le Monde, khối phức tạp mà người dân phải sống với việc bùng nổ các lò phản ứng lúc này là một ám ảnh lớn cho đất nước trung tâm Fukushima hiện đang trong tình trạng tàn. Tình hình nhà máy diễn biến Fukushima có chỉ số nguy hiểm tích cực tức là không xảy ra. Tuy nhiên chưa có gì báo động cho thành công được những sự cố có thể xảy ra. Nguy cơ phát tán phóng xạ từ các lò phản ứng vẫn còn đâu đó trong khu vực nhà máy Fukushima.

M i ngày sau khi x y ra th m h a đ ng đ t, đ ng chính quy n Nh t dành n l c nhi u cho vi c c u các lò ph n ng Fukushima h n là cho nh ng n n nhân s ng sót. Báo L'Humanité cho bi t, theo con s chính th c, kho ng 360 nghìn ng i đã đ c s tán kh i vùng b n n và đang đ c trú trong 2700 trung tâm đón ti p t m th i c a chính ph . Tình tr ng c a nh ng ng i này hi n đang r t đáng lo ng i.

V n theo t báo thì nh ng ng i s ng sót đang thi u th n đ th . C u tr y t không đ , h tr tâm lý h u nh không có, ch n m, l ng th c cũng không đ đ phân ph i . Nhi u trung tâm đón ti p còn b m t đi n, n c trong khi mà nhi t đ ngoài tr i giá l nh. M t s tr ng h p t vong trong các tr i lánh n n đã đ c báo chí Nh t thông báo. nh ng vùng b n n khác nhi u ng i dân s ng sót th ng ph i t xoay s lo cho b n thân mình trong khung c nh đ nát tan hoang.

Trong khi đó báo le Monde nh n th y: “ tình t ng v sinh y t trong khu v c b n n đang tr n nên nguy c p. Các bác sĩ lo ng i b nh d ch s lan tràn trong dân chúng lâm n n. Theo t báo nh ng ng oi ch u đ ng kh s nh t đó là nh ng b nh nhân t tr c khi x y ra đ ng đ t. Hi n t i h đang ph i n m đi u tr trong các b nh vi n b h h i nghiêm tr ng, có n i ng i b nh còn không đ c chăm sóc vì các thi t b y t b h ng và thu c men không có. Trong s nh ng ng i b n n, r t đông là nh ng ng i già, s c l c đã ki t qu .

Theo các bác sĩ t i Iwate, nguy c d ch b nh đang hi n hi n. T m t tr n thiên tai kinh hoàng đ n đe d a h t nhân, gi đây ng i Nh t đang ph i đ i m t v i tai h a v c u tr nhân đ o.